

Nr 4 - 2020

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 44

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller med Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 150 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Ulrika Tollgren

Bildredaktör Sven Birkedal

Tryck Mixi Print

2020 - Årgång 44 ISSN 1103-0917

Innehåll

<i>Ordförande sjunger ut</i>	4	
<i>Aktuellt i fågelmarkerna</i>	5	
<i>Boktips</i>	8	
<i>Fångad i flykten</i>	9	
	12	<i>Smultronstället</i>
	14	<i>Skärgårdsinventering 2020</i>
	20	<i>Genomförda exkursioner</i>
	21	<i>Pungmesarna i Kristianstad 2020</i>
	24	<i>Kallelse till Årsmötet 2021</i>
<i>Fältbestämning med hjälp av almanackan</i>	28	
<i>Läsarbilder</i>	30	
<i>Nya arter i Bromölla och Kristianstad</i>	32	
<i>Program</i>	37	

Omslag fram: Domherre (hane), foto: Hans Cronert

Omslag bak: Domherre (hona), foto: Ulf Lundh

Omslag insida (Storskarv) och Innehåll foto: Patrick Tollgren Lazarov

Rättelse: I Spoven nr 3 uppgavs felaktigt att sommargyllingbilderna på sid 44 fotograferats av Linda Niklasson. Fotot är taget av Hans Cronert.

Ordförande sjunger ut!

Kan man bygga en väg genom ett naturreservat? Ja, det kan man om det står i reservatsföreskrifterna: ”möjlighet att uppföra förbindelseväg mellan Barbackaområdet och Härlövsängaleden inom på karta till reservatsbeslut skrafferat område i norra delen av reservatet”.

Tyvärr tvingades man till dessa eftergifter när reservatet Årummet bildades 2011. Och nu är denna vägsträckning ett av tre alternativ i en trafiklösning i Kristianstad som diskuteras. Detta är inte det enda som kommer att påverka den stadsnära naturen i området. Den kommande exploateringen av Barbackaområdet kommer också beroende på hur den utförs påverka Biosfärsområdets kärnvärden i mer eller mindre hög grad.

Det är fågelklubbens uppfattning att såväl ovan beskriven vägsträckning som den föreslagna utformningen av en eventuell högskoleplacering kommer att starkt påverka dessa värden. Vi menar att utvecklingen av Barbackaområdet måste anpassas till det internationellt klassade våtmarksområdet. Det vore till stor skada för hela Kristianstad om så inte skedde. Det finns åtskilliga historiska misstag som påverkat den stadsnära naturen. Dessa får inte upprepas.

Sparvuggla, foto: Magnus Ny

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 september - 15 november

av Jan Linder

Alla fynd som redogörs för är gjorda inom föreningens område och hämtade från rapporterna i Artportalen, <http://www.artportalen.se>. Där kan du själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla observationer av sällsynta fåglar som tas upp här är granskade och godkända av en raritetskommitté (RK eller RRK), eller har setts av många erfarna skådare och/eller dokumenterats på sådant sätt att ett godkännande är självklart. Har du gjort ett fynd som kräver rapportskrivning för att godkännas, skriv gärna en sådan. Bifogad ljud- eller bilddokumentation underlättar både rapportskrivande och granskning.

I vanlig ordning har hösten bjudit på ett antal lite ovanligare och/eller svårседda arter, de flesta väntade, då det alltid brukar upptäckas åtminstone någon enstaka varje år. Det som verkligen sticker ut extra denna höst är att det samma dag sågs 2 praktejdrar sträckande förbi Juleboda! Det har gått 19 år sedan senaste obsen, även det ett oktoberfynd. I övrigt gav kusten ytterligare sträckfynd i form av några kustlabbar, bredstjärtade labbar och en storlabb, även det en riktig raritet hos oss. Både sillgrisslor, tordmular och tobisgriss-

lor har setts i hyggliga antal. Oktober gav ett mycket stort inflöde av tretåig mås i Östersjön, sannolikt norrifrån. Något även vi fick glädje av, ovanligt många sådana noterades. Även havssula visade upp sig i november.

Bland övriga kustobsar kan nämnas rastande smalnäbbad simsnäppa och skärnsnäppa i Äspet, och en svartnäbbad islom sträckte förbi där. Många kaspiska trutar, som mest 12 ex samtidigt i Juleboda och ett inlandsfynd vid Nyboholms herrgård i Önnestad.

foto: Sven Englund

De två i mitten är skrattnåsar, de två andra är tretåiga måsar. Bilden tagen i Juleboda.

Som numera vanligt är, ägretthägrar hela perioden på flera håll, flest var 12 ex. En stjärtnes av den kontinentala rasen sågs, liksom brun glada, och några sena obsar av brandkronad kungsfågel, gulhämpling och svarthakad buskskvätta gladde en del.

Övriga obsar av våra lite mindre fågelvänner var rödstrupiga piplärkor som sågs på flera ställen, bändelkorsnäbbar, tajgasångare och lappsparvar.

Men vad är aktuellt just nu? Kusten är fortfarande aktuell, beroende på vindar och temperatur så kan fortfarande spännande arter sträcka förbi eller rasta här. Ska den

svartnäbbade islommen åter födosöka i Hanöbukten i vinter? Hittar någon ovanlig rovfågel till någon av matningarna? Och varför inte några övervintrande berglärkor på lämplig lokal? Bruna gladan verkar vara tillbaks vid Yngsjö kapell, - för övervintring?

Har du installerat appen Band i din mobil ännu? Om inte, det kan rekommenderas för dig som vill vara snabbt på plats när det händer. I skrivande stund är vi 234 personer som informerar varandra om observationer av ovanliga arter precis när det händer.

Artportalen:

<http://www.artportalen.se>

Band Nordöstra Skåne:

<https://band.us/@spoven>

Foto: Jan Linder

Skärsnäppa i Äspet

Art	Plats	Individ
Praktejder	Juleboda 2/10	2
Svartnäbbad islom	Äspet 31/10	1
Havssula	Juleboda 1/11	1
	Friseboda 13/11	1
Brun glada	Östra Ljungby 27/9	1
	Yngsjö kapell 28/10 – 11/11	1
Skärnsnäppa	Äspet 15 - 17/10	1-6
	Juleboda 25/10	2
Smalnäbbad simsnäppa	Äspet 1 - 9/9	2
Tretåig mås	Utefter kusten söder om Åhus 25/9 -15/11	1-18
Storlabb	Juleboda 1/11	1
Tajgasångare	Landön 22/9, 28/9, 1/10, 6/10	1/tillfälle
	Norra Björket 10/10	1
Lappsparv	Terraviken 6/10	1
	Håslövs ängar 15 - 27/10	1

Gåsräkningen sep 2020 - mar 2021

Art	12 sep	17 okt	14 nov	12 dec	16 jan	13 feb	13 mar
Sädgås	-	12	597	-	-	-	-
Skogsssädgås - ras fabalis	-	561	3 060	-	-	-	-
Tundrasädgås - ras rossicus	-	-	428	-	-	-	-
Spetsbergsgås	-	-	2	-	-	-	-
Bläsgås	-	259	420	-	-	-	-
Fjällgås	-	-	-	-	-	-	-
Grågås	4 824	5 921	4 532	-	-	-	-
Grå x kanadagås	-	1	-	-	-	-	-
Kanadagås	2	20	384	-	-	-	-
Vitkindad gås	1 869	14 421	44 158	-	-	-	-
Prutgås	-	8	22	-	-	-	-
Röd Halsad gås	-	-	-	-	-	-	-
Stripgås	-	-	-	-	-	-	-
Totalsumma	6 695	21 203	*53 603	-	-	-	-

*) 53 603 gäss är med råge den högsta noteringen i vårt område.

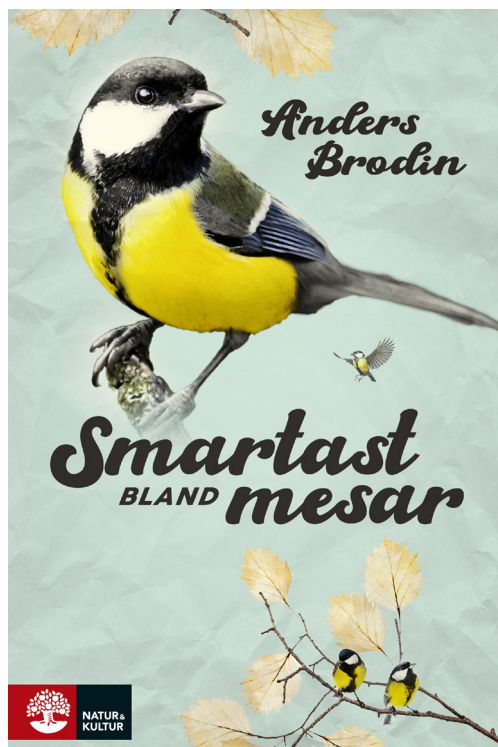
Jan Linder

Boktips: Smartast bland mesar

av Anders Brodin

Sedan några år tillbaka skrivs det böcker och artiklar om djurs och växters "intelligens". Forskare upptäcker att t ex fåglar är klokare än man trott. Att de i vissa lägen kan använda redskap och planera. "Smartast bland mesar" är en bok om talgoxens liv och leverne. En av våra vanligaste fåglar. En som många känner igen inte bara till utseendet utan även sången. Redan i februari gläder den oss med sin vårsång.

Anders Brodin är forskare vid Lunds Universitet. Hans intresseområde är småfåglar och han har studerat talgoxen noga. Vi får veta mycket om talgoxen, men han berättar också om forskning kring andra djur som är smartare eller dummare än talgoxen. För även om den är klokare än andra mesar är kan den t ex inte hantera redskap som kråkor kan. Den kan inte känna igen sin egen spegelbild – en del morgnar kan det vara svårt även för en människa! Men talgoxen kan memorera var titorna gömmer sina fynd för att sedan tömma dem. Den är en glupsk gynnare. Namnet tyder på att våra förfäder, som gett talgoxen sitt namn, också har noterat att den gillar fett och är snabbt framme att ta för sig. Författaren berättar en historia om en talgoxe som landade på en smörgås, lyfte upp ostskivan och tog för sig av smöret. Se där en sån gynnare. Många har vittnat om att

talgoxen är relativt lätt att komma in på livet. Lite mat och uthållighet så äter den ur handen.

Anders Brodin skriver intressant och lätt-samt om hur talgoxen har löst problemet att överleva i en föränderlig värld med människan som både vän och fiende. En bok att njuta av medan vi väntar på att talgoxen ska vårdilla igen.

Margareta Rydhagen

Fångad i flykten: Susanne och Ulf Sjölin

Text: Ulrika Tollgren

Den här gången fångar vi inte mindre än två skådare i flykten. Susanne och Ulf Sjölin är paret som ofta även skådar ihop.

– Berätta lite om er bakgrund, hur hittade ni naturintresset?

Susanne: – Jag är från landet och såg tidigt tofsvipan bakom traktorn. Min allra första bok var faktiskt fågelboken och där lärde jag mig alla de arterna som barn. Sen återkom det när jag läste på lärarhögskolan och man skulle tenta av sina 200 fåglar med läten. Det är en ganska bra grund att kunna 200 arter för då kan man känna igen det allra mesta.

Ulf: – Jag började någon gång i 8:an på högstadiet. När jag kom tillbaka på höstterminen hade kompiserna börjat fågelskåda och tyckte att det verkade kul, tillsammans med sin storebror. Vi hade även en entusiastisk biologilärare så den kombination gjorde att jag hängde på där. Jag växte upp i Malmö och vi cyklade ut till Sjölanda som då var en soptipp. Den kände fågelskådaren Falköga satt där och han såg ganska många konstiga arter, men en hel del av dessa har ju blivit bekräftade. Då fanns där också dammar med svarthalsad dopping. Där var berglärka och tofslärka man stötte på nästan var gång man cyklade igenom hamnområdet vid frihamnen. Det var väl så det började.

Susanne: – Jag är uppvuxen i Herrestad och vi flyttade in till Malmö när jag var 7.

– Vad var det som fick era hjärtan att slå lite extra för just fåglar?

foto: Privat

Ulf och Susanne, här på kustlabbsdrag i Friseboda.

Ulf: – En sådan där gemensam sak när vi träffades då vi studerade var att ta sig ut i naturen. Då bodde vi i Malmö båda två. Vi kunde cykla eller ta tåget till bokskogen eller Klagshamn. Så hade mina föräldrar stuga uppe i Höör där vi var en del. För min del när jag bodde hemma var det där på februarilovet jag matade fåglar. Vi bodde annars inne i stan, men jag minns tydligt första stenknäcken som jag såg vid fågelbordet vid stugan. Det var fantastiskt roligt.

Jag började jobba i Kristianstad 83/84 och då började vi närma oss hit. Först pendlade vi fram och tillbaka.

Susanne: – 85 flyttade vi hit på riktigt, då hade vi bott här i 3 somrar. På Lillö bodde vi i 7 år då vi hyrde av Lillö Kungsgård.

Ulf: – Morgonskådningen var då när vi cyklade in till jobbet över de blöta ängarna innan Härlövsängaleden byggdes. Där brukade vi ha mängder av rödspovar. Där mötte vi också Sven-Erik Magnusson på cykel som pratade om något som skulle kallas Vattenriket. Så då var detta vår nära lokal.

Susanne: – I Kjuge hamnade vi för att vi råkade se att där var ett hus till salu. Vi hade ju varit där när vi hyrde i Bäckaskog och så köpte vi huset -92. Så numera är det ju Kjuge som är vår nära lokal.

– Susanne, vilken är din starkaste skådarupplevelse/naturupplevelse?

– Det är ju magiskt det här med att sova under bar himmel och vakna med dimman. Se fåglarna på marken och att dimman hänger kvar liksom ovanför dem. Det har vi gjort rätt många gånger.

– Ulf, vilken är din starkaste upplevelse?

– Vi har en rätt häftig gemensam upplevelse när vi cyklade från stugan i Höör till Fjällmossen. Det fanns ett gömsle på den tiden alldeles i kanten av mossen. Vi hade med oss sovsäckar och sov där och vaknade till spelande orrar. På den tiden var det ju diabilder som gällde och minns att jag i princip plåtade slut på rullarna nästan innan solen kom upp. Jag fick väl någon bild där solen var med. Det var en fantastisk magisk morgon.

– Hur ser en riktigt bra skådardag ut för dig, Susanne?

– Jag tänker att det är väldigt bra att gå längs kusten från Fårabäck, antingen norrut eller söderut. Att möta havet när det är

helt bleke, soluppgången och ljuden. Först tystnaden och sedan när allt kommer igång och vaknar. Där kan man nästan alltid se havsörn nära. Sen handlar det ju om att följa årstiderna. I slutet på juli och augusti är det ju alla vadarna. Senare kommer andra fåglar. Det är fint därute med Hamrarna också. För mig handlar det nog mest om biotopen.

– Och för dig Ulf?

– Det är de här två motpolerna som finns. Som när vi står här i Friseboda och jobbar på att se den där havssulan. Då vet jag vad jag letar efter och det är ju både roligt och spännande.

Sedan är det den andra motpolen som handlar om upplevelsen och överraskningsmomentet då man väljer en biotop. Vi har haft sommargylling i Kjuge. När man kommer ut där en sommarmorgon och plötsligt är där en flöjtande sommargylling. Det kan ju även vara en vanlig fågel. Jag plåtar ju en del och att komma nära i bra ljus om det så bara är en rödhake.

Sedan brukar vi resa varje höst och har då ofta med en fågelguide. När man kommer till en ny plats är det som att vara nybörjare på nytt och den där upptäckarglädjen väcks.

– Har ser era skådardrömmar ut? Går de att kombinera?

Ulf: – Jag skulle vilja se en fjälluggla i sin naturliga biotop. Men även att havsfågelskåda på ett ställe där det matar på. Det hade varit roligt att vara med om.

Susanne: – Jag tänker mer att bo på Stora Karlsö några dagar. Att vara på ett ställe och uppleva de fåglar som kommer där.

Då tänker inte jag på någon speciell art utan mer att inte styras av arbetstider utan att låta väder och vind styra.

Ulf: – Jag tycker att det är kul att lära mig mer och det gör vi då vi reser. Men också att fördjupa sig i hemmafåglarna, vassa kunskaperna om de fåglar som vi kan hitta häromkring. Det är stimulerande och det finns alltid jättemycket kvar att lära sig.

– **Varför ska fågelintresserade gå med i fågelklubben?**

Ulf: – Bra sätt att lära sig mer om fåglar tillsammans med någon som kan lära ut exempelvis läten. Sedan är det roligt att dela upplevelser med andra. Är man extra intresserad kan man gå med i studie-cirkeln. Det är ett bra sätt att lära sig, få vägledning och träffa andra som gillar

samma sak. Det är också ett sätt att stödja fågelskyddet.

Susanne: – Jag tänker också att skydd av biotoper och att få tips om nya lokaler.

Fem snabba till Susanne och Ulf:

Hav (Ulf)	-	Sjö
Susanne kunde inte bestämma sig på första frågan.		
✓ Gryning	-	Skymning
✓ Vår	-	Höst
Drag efter art	-	✓ Skåda på en plats
Mindre hackspett	-	Storlom (Susanne)
Ulf kunde inte bestämma sig på sista frågan.		

Ulrika Tollgren

Vi finns på Facebook!

Vinterns smultronställe: Forsakar

Vinterns smultronställe är en klassisk vinterskådarlokal för att kryssa av årets första stömstare.

foto: Jan Linder

Strömstaren trivs i forsarna vid Forsakar och kan ses året om.

Söndag i januari och jag och sonen led av spring i benen. Siktet ställdes mot Forsakar, en besökspunkt i Vattenriket som jag sällan besöker just eftersom den är belägen i andra ändan av kommunen sett från mitt Arkelstorp. Vi valde att utgå från parkeeringen i närheten av utebadet. Där möttes vi av en fallfärdig kiosk där taket såg ut att kunna rasa in när som. Dörren stod öppen, på golvet stod kassar med kläder och i hörnan en gammal glassfrys som vi lät bli att öppna.

På väg in i ravinen möttes vi av en skylt att denna var avstängd pga risk för nedfallande träd och grenar. Då det var en sådan

där solig klar vinterdag då luften stod alldeles stilla valde vi dock att gå längs denna stig på egen risk.

Det var rikligt med bokollon sedan föregående år och därför rörde sig bergfinkar i hundratal längs ravinens bokskogsbeklädda branter. En och annan bofink hördes också i kören av kväkande bergfinkar. Väl framme vid fallet var det tomt. Vi satte oss ner på en stock och hällde upp den varma chokladen och satte oss att titta på möss. Ju längre vi satt stilla ju mer såg man hur de rörde sig kors och tvärs in och ut ur hålen, över stenar och under stockar. Prassel både här och där.

Vi gick därefter tillbaka för att följa den markerade stigen medsols runt ravinen. Det var första gången någonsin för mig och har därför inte koll på vilka delar som fixats till i samband med upprustningen av denna besökspunkt som genomfördes för några år sedan. Några nötskrikor lät höra sitt hesa skri och en nötväcka gick igång med sitt pigga och energiska väckväck-väck.

Vi kom fram till en utkiksplats som gick ut över ravinkanten och spanade med våra handkikare. Check, där satt målarten på en sten. Strömstaren är en fascinerande filur som om det inte vore för det ljusa bröset nästan påminner om en mus som kilar runt bland stenarna. Vetskapen om att den vandrar mot strömmen på botten, under

det vatten som trycker ner den, på jakt efter sländelarver gör den inte mindre fascinerande. Just Forsakar är en av få platser i södra Sverige där strömstaren även vissa år häckar. Merparten av de strömstare som vintertid ses vid rinnande vatten i södra Sverige är annars bara på vintersemester då vattnet längre norrut är fruset.

Vi fortsätter stigen över ån och går mest nyfiket bort mot den andra parkeringen. En gröngölings lite smålska läte hörs. På väg tillbaka stöter vi på ett meståg och domherrar hörs ropa även om vi inte får korn på dem. Precis innan badet stöter vi i alla fall på en större hackspett men annars är det mest bergfinkskvåkandet som ljuder genom skogen denna vinter.

Ulrika Tollgren

Googlemaps:

Parkeringsplatsen vid utebadet i Degeberga.
<https://tinyurl.com/mapforsa>

Lokaler: Forsakar, Degeberga.

Med kollektivtrafik: Skåneexpressen 3 och 4 mellan Kristianstad till Simrishamn respektive Ystad stannar regelbundet på "Degeberga Skolan" på både vardagar och helger. Därifrån är det 1,3 km till denna besökspunkt.

Häckfåglar

Vår/sommar: Strömstare, forsärla, grönsångare, stenknäck och mindre hackspett. Brandkronad kungsfågel har noterats spela här och regelbundet besöks Forsakar av kungsfiskare.

Vinter: Strömstare

Bekvämligheter: Toalett finns.

Tillgänglighet: Stigen runt ravinen löper längs branta stup och består även av en trappa på norra sidan. Länsstyrelsen avråder vandring i ravinen.

Webplats: Forsakarshemsida (Vattenriket)
<https://vattenriket.kristianstad.se/forsakar>

Bonus: Den stora andelen död ved och ravinen mikroklimat uppskattas av en del ovanliga insekter. Den sällsyntaste är bokskogslöpare som beskrevs redan 1761 när Linné besökte området. Även asbagge och svampfluga är rariteter i området som även bär intressanta geologiska spår.

Inventering av vissa häckfåglar i nordöstra Skånes skärgård under 2020

Text: Nils Waldermarsson

Undertecknad skrev angående motsvarande inventering 2019 att det var ett dystert resultat. Men de förhoppningar som eventuellt fanns inför 2020 om ett bättre resultat kom på skam. Ejder och vitkindad gås uppvisade ytterst låga antal bon. Vissa arter däremot som t ex gråtrut bättrade sig väsentligt. Och andra som t ex storskarv uppvisade åter nya rekord. För tärnorna var det blandad kompott. Men tyvärr med ett totalt misslyckande för årets skånska inventeringsart, småtärnan.

Resultat och kommentarer artvis för Saltholmen och Trueskär

Inventeringen genomfördes den 8/5 under goda yttre förhållanden. Tyvärr var resultatet med några undantag det sämsta sen vi startade inventeringen 2004. En del av bona, då främst vitkindad gås, var dock prederade. En av de få positiva siffrorna var antalet gråtrutbon som var nästan dubbelt så många som 2019.

Antalet par inom parentes avser motsvarande inventering 2019.

Knölsvan: Saltholmen 2 par (5 par), Trueskär 2 par (1 par). Antalet bon är åter på tidigare medelvärde. Fortfarande misslyckas tyvärr alltför många svanpar. Men de landnära paren förefaller lyckas bättre.

Grågås: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 0 par (0 par). I likhet med föregående år hittades inga grågåsbon. Trenden har visserligen varit minskande över tid men detta känns onormalt då grågåsen egentligen gynnas av den tilltagande igenväxningen på vissa av holmarna. Kan det vara så att toppen för grågåsexpansionen i allmänhet är nådd?

Kanadagås: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 0 par (0 par). Senast kanadagåsbon hittades var 2015 då ett bo hittades. Den långsiktiga trenden för kanadagås i området har varit klart vikande över en tjugoårsperiod. Den bör numera betraktas som utgången.

Vitkindad gås: Saltholmen 9 par (20 par), Trueskär 9 par (19 par). 2019 noterades endast en tredjedel av populationsantalet från 2018. I år var den ytterligare halverad. Vi får gå tillbaka till 2004 för att hitta lägre antal bon. Men då var den vitkindade gåsen i etableringsfasen i området. Till saken hör att åtskilliga bon var prederade. Dessa räknas inte in i antalet par.

Snatterand: Trueskär 1 par (0 par). Glädjande nog hittade vi ett snatterandsbo. Med hela 11 ägg. Förra gången detta hände var 2013. Snatteranden som inte är ovanlig här ute startar sin häckning senare än gräsänderna. Detta kan vara en förklaring till de fåtaliga bofynden.

Gräsand: Saltholmen 0 par (3 par), Trueskär 2 par (1 par). Antalet gräsandsbon var denna gång lågt. Vanligen ligger numera antalet på 3 till 4 bon. Den

Ejder som minskat kraftigt i området sedan 2012.

långsiktiga trenden tyder dock på en viss minskning på dessa holmar.

Ejder: Saltholmen 2 par (20 par), Trueskär 11 par (9 par). Detta är det i särklass lägsta antal bon som hittats skrev jag 2019. Tyvärr måste detta upprepas igen. Detta år är det ett närmast katastrofalt läge. Allmänt känt är den kraftiga nedgången i populationen i Östersjön med upp till 90 %. Kustinventeringen från 2012 visar i berört område en nedgång på cirka 60 %. Men 2020 är vi i närheten av samma nedgång som i resten av Östersjön.

Strandskata: Saltholmen 2 par (0 par), Trueskär 1 par (0 par). Inga strandskatelbon noterades.

Men strandskateparen uppträdde på sådant sätt att de med all säkerhet höll på att inleda häckning. När det gäller Saltholmen är det troligt att detta kan kopplas till den förbättrade hävden.

Skärfläcka: Trueskär 1 par (0 par). Ett par uppehöll sig på reveln där de gjort häck-

ningsförsök tidigare år. Men med största sannolikhet misslyckades de.

Silltrut: Trueskär 1 par (0 par). Glädjande nog påträffades ett silltrutbo. För första gången under alla boräkningarna hittades bo från silltrut även under 2017 och 2018. Något av de mycket fåtaliga silltrutparen förefaller numera att använda Trueskär som häckningsplats.

Gråtrut: Saltholmen 137 par (60 par), Trueskär 283 par (160 par). Efter botten- nappet 2019 så återhämtade sig gråtruten till de antal vi noterat under åren 2015 till 2018. Dippen under fjolåret kan vara tillfälligt.

Havstrut: Saltholmen 8 par (5 par), Trueskär 12 par (12 par). En stabil population eller rent av ökande under 2020. Här har vi en art som förefaller vara stabil till antalet över tid.

Skräntärna: Trueskär 0 par (0 par). För fjärde året rad i saknades skräntärnan vid boräkningen. Anmärkningsvärt är att arten

saknats helt även vid övriga besökstillfällen. Vi måste förmodligen betrakta skräntärnan som utgången i området.

Fisktärna: Trueskär 0 par (0 par). Tyvärr fanns inga tärnor alls på plats vid beräkningen. Och inte senare heller förutom ett enstaka par fisktärnor 29/5. Det blev definitivt ingen häckning på Trueskär i år.

Övriga områden

I denna del av rapporten redovisas endast arter där det föreligger hyggligt säkra uppgifter eller uppskattningar.

Vitkindad gås: < 300 par (<400 par). Redan under 2019 tydde flera rapporter på att antalet häckande vitkindade gäss minskade. Intrycket är att beståndet minskar åtminstone på Ängholmarna. Markägaren för delar av skärgårdsholmarna upplever inte någon påtaglig olägenhet med de vitkindade gässen. Redovisat antal, mindre än 300 par, får ses som en grov uppskattning.

Svärta: 0 par (0 par). Inga svärter har noterats under häckningstid till skillnad från 2017 då en hona sågs. Mest troligt är att den numera måste ses som utgången.

Storskarv: 993 par (895 par). Det går fortsatt bra för storskarvarna. Däremot förefaller den tidigare kolonin på Lägerholmen efter en tillfällig uppgång under 2019 vara i stort sett övergiven. Endast 8 bon med ägg hittades här, sent lagda. Däremot går det bättre på Brödjeholmen. 985 aktiva bon den 19/5. Vissa med redan relativt stora ungar. Det är en ökning på Brödjeholmen med mer än 200 bon sen 2019. Detta gör att området håller Skånes i särklass största förekomst av häckande skarv.

Skärfläcka: 15 par (10 - 12 par). Upp till 15 par gjorde häckningsförsök på Lyngbyholmen. Några par hade börjat kläcka. Men tyvärr misslyckades detta på grund av botrampande kreatur trots akut insats med försök att sätta staket. Bättre avspärning krävs kommande år. Inga bekräftade lyckade häckningar finns från de skärgårdsholmar där häckning skedde under 2019.

Resultat beräkning Saltholmen och Trueskär 2004 - 2020 (2005 utfördes ingen inventering)

	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Tendens
Knölsvan	4	6	2	3	2	2	2	1	4	2	3	2	3	6	6	4	oförändrad
Grågås	9	17	7	5	8	0	5	8	14	2	6	6	2	7	0	0	minskande
Kanadagås	5	4	0	1	2	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	minskande
Vitkindad gås	11	48	84	97	121	75	81	93	108	73	127	77	84	111	39	18	minskande
Gravand	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Snatterand	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
Gräsand	10	10	7	8	8	1	6	3	4	3	3	3	1	1	4	2	minskande
Skedand	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ejder	97	138	147	87	118	68	98	101	127	68	132	80	56	72	30	13	minskande
Strandskata	0	2	2	2	2	2	2	4	2	1	1	0	3	0	1	3	oförändrad
Skrattmås	0	0	0	0	0	0	0	50	0	3	19	36	0	0	0	0	
Gråtrut	344	250	277	265	271	249	286	279	343	261	430	540	413	494	220	420	ökande
Havstrut	22	15	18	16	13	8	12	11	17	10	12	17	15	13	17	20	oförändrad
Skräntärna	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	minskande

Kärnsnäppa: 0 par (0 par). Tyvärr finns inga rapporter om sydlig kärnsnäppa i området. Såväl 2017 som 2018 sågs en ensam fågel på Vannebergaholmen. Senaste bekräftade häckningen i området skedde 2014 då ett par häckade på den klassiska lokalen Vannebergaholmen. Arten får numera betraktas som utgången.

Roskarl: 0 par (0 par). Inga observationer av roskarl i häckningstid finns sedan 2018 då 1 par tillfälligt sågs på Trueskär. Slutsatsen sen tidigare är att roskarlen inte häckar i området.

Skrattmå: 45 par (50 par). 5 par hade kläckt ut på Lägerholmen den 8/6. Vidare fanns cirka 40 par på ett skär nordväst Tosteberga bodar. Detta är de enda säkra häckningsförsöken som finns rapporterade från området. Skrattmåsen har numera ett oregelbundet uppträdande som häckfågel i området. Dessbättre finns fortfarande mycket stora kolonier i närområdet på Blekingesidan.

Silltrut: 4 - 5 par (7 par). Det verkar som arten åter efter en svag uppgång under 2018 och 2019 åter är nere på låga antal. Förutom på Trueskär är det på Klinten och Äggaskär silltrutar har noterats under häckningstid.

Kentsk tärna: 0 par (0 par). Någon häckning har inte genomförts sen 2012. Det fanns inga stora stabila skrattmåskolonier kvar som kan erbjuda arten skydd. Däremot häckade cirka 410 par på Falkaholmen och 320 par på Norrören i Sölvesborgs kommun. Detta är förmodligen hälften av landets population. De nyss flygga ungar som rapporteras inom området härrör sannolikt därför.

Skräntärna: 0 par (0 par). Tyvärr ser det dystert ut för skräntärnorna. Inga rapporter med häckningsindikationer finns från området. Enda rapporterna är rastande fåglar vid två tillfällen på Terraholmen. Minskningen från mer än 10 häckande par till 0 par har pågått under den senaste tjugoårsperioden.

Fisktärna: 38 - 40 par (55 par). Den största kolonin, 18 par, fanns på skäret nordväst Tosteberga bodar. Övriga fördelade sig enligt följande: Lägerholmen 2-3 par, Lyngbyholmen 2 par, Lyckebo minst 10 par och Rustningsskär 6 par. Framgången var som oftast blandad. Men resultatet i den största kolonin kan beskrivas som gott. Fisktärnorna alternerar en del mellan häckningsplatserna varför en häckning på ett grusskär med cirka 20 par utanför Sölvesborgs hamn mycket väl kan förklara nedgången på den skånska sidan.

Silvertärna: 35 - 37 par (36 - 38 par). Här fanns de flesta på Lägerholmen, 10 par. Detta är en helt ny lokal för häckande tärnor. Valet kan vara bra då här är en relativt ostörd miljö. Övriga fanns enligt följande: Terraholmen 1 - 2 par, Lyngbyholmen 2 par, Lyckebo 2 - 3 par, nordväst Tosteberga bodar 5 par, Rustningsskär 8 par och Edenryd 7 par.

Småtärna: 7 par (8 par). 7 par gick till häckning på Lyngbyholmen tillsammans med andra tärnor och skärfläckor. Tyvärr misslyckades alla småtärnorna liksom de flesta övriga häckare. Anledningen var att nötkreatur gick ut på ön. Trots att ett tillfälligt staket sattes upp så trampades de flesta bon i sönder. Detta måste vi kommande år förebygga genom bättre staket.

Tordmule: Inga tordmular har observerats i området under 2020. Men 2019 sågs 7 tordmular runt Lägerholmen.

Övriga arter

Ett större strandpiparpar fanns på Lägerholmen den 29/5. Miljön är lämplig för häckning. Skärpiplärkan får anses som utgången, inga observationer finns under häckningstid.

Såväl spår av som observationer av utter förekommer numera i strandnära delar.

Döda fåglar

Vid boräkningen kontrolleras även förekomsten av döda fåglar även om fokus inriktas på de levande. Få döda fåglar hittades, endast 1 gråtrut och 1 havstrut. Även i övrigt har inte onormalt många döda fåglar hittats.

Predationstryck

Predationstrycket från mink är högt i området. Mink har under 2020 främst setts i hamnarna i Landön och Tosteberga.

Eftersom ingen sammanhängande isläggning skett under de senaste vintrarna har ingen rävdrott gått ut på öarna.

Trut, kråka och även korp i strandnära lägen utövar en omfattande predation på ägg och ungar. Även om gråtrutpopulationen har ökat under de senaste åren har den dock generellt minskat sedan den maximerade under 1980-talet med över 5000 par. Anledning till nedgången kan delvis

förklaras med mindre tillgång på föda på grund av bättre avfallshantering både på deponier och i fiskindustrin. Dessutom drabbades arten svårt av den skogsfågeldöden för ett tiotal år sedan.

Predation från mink måste bedömas som särskilt allvarlig då den är en invasiv art som fåglar saknar strategier att hantera. Därför borde bekämpning av mink vara den viktigaste åtgärden vad avser predatorer. Minken jagas i dag framför allt vid Tosteberga och Landöns hamn. En mer systematisk jakt i hela området skulle mer effektivt kunna hålla nere minkpopulationen.

Betesdjur

Under 2020 har betestrycket ökat betydligt på Saltholmen, Kalvaholm, Trueskär och Brödjeholmen. Såväl får som shetlandspöna används. Detta är mycket positivt. Vi kan möjligen redan ana ett visst gensvar från vadarfåglar.

Övriga åtgärder

Även röjningsåtgärderna, både genom markägaren och länsstyrelsen, har tagit ordentlig fart. Kalvaholm är nu idag genom röjning och bete återställd till ett utseende som för flera decennier sedan. Detta bör gynna flera av de arter som har det besvärligt i området idag. Terraholmen har varit stängslad som skydd mot botrampande kreatur. Till skillnad från Lyngbyholmen förefaller detta att ha fungerat.

Nils Waldemarsson

Kikare till utlåning för yngre medlem

En av våra medlemmar, Göran Knutsson, lämnade oss i skiftet mellan vinter och vår efter en lång tids svår sjukdom. Göran var mycket aktiv i alla sina intressen trots fysiska hinder.

I sitt testamente överlämnade Göran sin tubkikare, Swarovski HD 65 med stativ, och handkikare, Swarovski 10x42 WB, till fågelklubben för utlåning årsvis till aktiv ung medlem.

Den ungdomsmedlem i åldern 12 till 25 år som känner behov av att med hjälp av denna utrustning utveckla sitt fågelintresse inbjudes inkomma med en enkel framställan om att låna denna utrustning under 2021.

Ansökan kan omfatta både tubkikare och handkikare eller enbart endera av dessa. Fågelklubbens styrelse fattar sedan beslut om utlåning.

Skicka din ansökan till:

Nils Waldemarsson, Skånegatan 6 , 295 32 Bromölla
eller via epost: nils.waldemarsson1948@gmail.com

*Styrelsen
Nordöstra Skånes Fågelklubb*

Genomförda exkursioner/aktiviteter

Av: Jan Linder

Under perioden 1 september till och med 30 november genomförde klubben 7 exkursioner/aktiviteter, Linnérundorna oräknade. En av exkursionerna gick till västkusten, se särskilt referat. Deltagarantalet varierade från 4 till 16, där sträckskådningen 13/9 vid Juleboda drog flest. Sammanlagt deltog 64 (571) personer på de 7 (24) aktiviteterna. Siffrorna inom parentes här och i det följande anger antal från årets början. För året återstår nu enbart annandagsjulvandringen på programmet, hur året i sin helhet faller ut redovisas i årsberättelsen.

De 7 aktiviteterna var:

Sträckskådning med Greger Flyckt 13/9

*Höstfåglar i Ulrikas hemmamarker med
Ulrika Tollgren 26/9*

*Euro Bird Watch på Näsby fält med
Emil Andersson Fristedt 3/10*

Euro Bird Watch i Friseboda med Jan Linder 4/10

Mer sträckskådning med Greger Flyckt 10/10

Vi drar västerut med Mats Johannesson 18/10

Höstfåglar med Hans Cronert 24/10

Som vanligt har både val av exkursionsmål och vädrets makter påverkat både vad som setts och uppslutningen. De som trotsat vädrets makter och deltagit i alla aktiviteter har haft möjlighet att se 123 (190) olika arter. Mest sticker några av de arter ut som sågs vid västkustexkursionen, som havssula, toppskarv och trädgårdsträdkrypare. Men

foto: Ulf Sjölén

Deltagarna på en av klubbens första fågelresor.

även på hemmaplan sågs/hördes några som inte är givna på en exkursion, som vattenrall, dvärgmås, sillgrissla, tordmule, kattuggla och kungsfiskare.

Även om en aktivitet återstår, kan vi redan nu konstatera att det totala utfallet av sedda arter blev något högre i år än 2019, som var första året vi summerat på detta vis. Hittills 190 mot fjolårets 182. Dessa 190 motsvarar ca $\frac{3}{4}$ av samtliga arter som setts under året i vårt område, ett resultat som, jag hoppas ni håller med om, speglar den stora bredden i vårt programutbud.

Nu väntar ett nytt fågelår runt hörnet. Kolla vårt program, putsa kikaren, fyll termoserna och hääääng med!

Jan Linder

Pungmesarna i Kristianstad 2020

Text: Mats Johannesson

Eftersom en majoritet av pungmesarna i vårt område är märkta med färgringar blir det möjligt att följa vad de olika individerna har för sig under en säsong. I denna artikel tänkte jag belysa vad en speciell individ, av de ca 15 som uppträdde i Vattenriket häckningssäsongen 2020, har sysslat med.

Först måste vi bekanta oss lite med hur pungmesarnas sociala liv ser ut i allmänhet.

Normalt påbörjar en nyanländ hane bo-bygge på en plats som han finner lämplig. Samtidigt som han bygger annonserar han sin närvaro genom att locka flitigt, emellanåt också med sång. Eftersom bara en i paret, antingen honan eller hanen, behövs för att ruva och mata kullen blir det en separation i senare delen av äggläggningen. Oftast är det honan som tar ansvaret för kullen medan hanen påbörjar ett nytt bo och försöker locka till sig en ny hona. Men en del honor är polygama och lämnar sin kull efter äggläggningen och hoppas på att hanen ska ta hand om ägg och ungar. Många hanar är inte intresserade av detta vilket får till följd att båda fåglarna lämnar kullen för ett nytt förhållande och en ny kull. Detta förfarande kan ske i flera steg under en säsong.

Nu ska vi följa en individs förehavanden under säsongen 2020. Häng på – nu blir det lite rörigt.....

Hane 812 (gul över röd ring på vänster ben) kallar vi för "Lillöhanen" (Se bild).

Han märktes ursprungligen i Borgeby i sydvästra Skåne 2017 som adult och är alltså född senast 2016. 2018 häckade

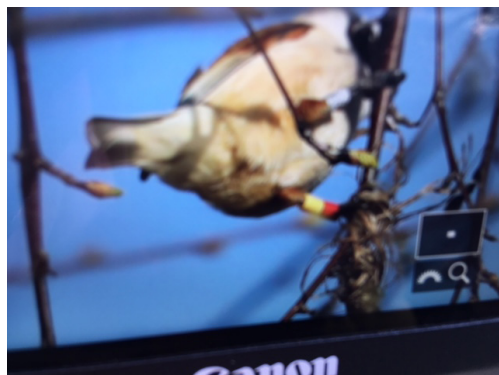

foto: Mats Johannesson

Hane 812 "Lillöhanen" känns igen på de färgade ringarna gul över röd.

han framgångsrikt vid Lillö. 2019 finns det inga noteringar om honom, men den 1 april 2020 dök han emellertid upp vid Lillö igen. Han var först på plats av alla pungmesar i Sverige detta år och att ha bråttom verkar känneteckna hans liv säsongen 2020.

Redan den 7 april påbörjade han ett bo-bygge i en björk vid Lillö. Ingen hona visade intresse för boet och den 14 april visade det sig att han påbörjat ett nytt bo i en annan björk ca 50 m bort. Nu dök en märkt hona upp och accepterade boet och allt artade sig bra. Äggläggning skedde men honan lämnade lokalen och Lillöhanen var inte heller intresserad av att ta över boet utan började den 25 april bygga sitt tredje bo för året, på samma plats där han byggde sitt första bo. Nu dök en omärkt hona

Honan "Polly".

upp på arenan och hjälpte till att slutföra bygget. Den 5 maj upptäcktes Lillöhanen i en ny parrelation vid Herculesdammarna och mycket riktigt hade han lämnat hona och äggkull vid Lillö. Men frågan är om kullen var full när han gav sig av? Den 6 maj var det istället en hane från Karpalund (hane 937) som sågs med honan vid boet. Så vem av dem är far till ungarna? Har Lillöhanen haft så bråttom att han missat chansen att befrukta äggen? Eller har båda hanarna bidragit? Hursomhelst gick det bra, den omärkta honan märktes, ruvade ut äggen i boet och hon födde sedan framgångsrikt upp kullen.

Lillöhanen dök alltså upp vid Herculesdammarna den 5 maj och när han hittades hade han redan en hona. Låt oss kalla henne Polly eftersom hon skulle visa sig vara polygam. Vid tiden för äggläggning gav sig Lillöhanen av igen och även här infann sig en annan hane (hane 933) som verkade vara beredd att ta över Polly och boet i

Hercules. Men Polly ville annorlunda och drog vidare till Rinkaby där hon påbörjade en ny kull tillsammans med en hane som vi kallar "Västervikaren". Västervikaren häckade framgångsrikt vid Herculesdammarna 2019 och kunde identifieras från ett foto taget utanför Västervik den 8 april 2020. Bara 4 dagar senare fotograferades han under ett kort besök vid Karpalunds-dammarna (vid boet som hane 937 byggt) och sedan var han tillbaka i Herculesområdet. Missade han möjligen Vattenriket under vårsträcket och landade 20 mil för långt norrut, för att sedan korrigera misstaget? Åter till Lillöhanen som nu är tillbaka vid Lillö igen några hundra meter från sina tidigare bon. Där byggde han sitt femte bo för säsongen och var kvar till åtminstone den 18 maj. Men den 26 maj konstaterades dock att Västervikaren tagit över och bygger vidare på Lillöhanens bo på denna plats.

Nästa gång Lillöhanen dyker upp i pro-

Lillöhanens bo 2020.

tokollet är den 26 maj då han hittas vid Rinkaby där han återigen har ett bo och den 29 maj har Polly flyttat in som alltså har lämnat Västervikaren med en äggkull (som han inte tog hand om). De bygger nu i toppen av en hög björk, kanske 15 – 20 m högt. Även denna gång lämnar båda boet och Polly försvinner till okänt öde. Troligen inleder hon en ny häckning någonsans och förhoppningsvis själv tar hand om en kull så hon hinner med att föröka sig under säsongen.

I början av juni inleds en lugnare period hos pungmesarna, i alla fall fall gällande parrelationer. Ungar ska matas och hanarnas bobyggande avtar.

I slutet av juni drar en sjungande vassångare många nyfikna skådare till Herculesviken och det kommer också rapporter om pungmes i området. Den 21 juni hittar jag en bobyggande pungmeshane i en pildunge i närheten. Läsaren har förstås redan gissat vem som är där och bygger? Just

det – Lillöhanen! Hans sjunde bo (minst) och en hona har han också, så kanske kan det bli en andrakull för denna hona? Allt fortskrider som det ska i början men boet överges i månadsskiftet och senare konstateras att det innehöll ägg. Nu är det sent på säsongen och pungmesarna försvinner ut i områdets vassar för att rugga.

Under året har Projekt Pungmes haft ett fruktbart samarbete med kommunen och länsstyrelsen för att om möjligt förbättra biotopen i en del områden så att vi förhoppningsvis kan glädja oss åt denna fascinerande fågel även i framtiden. Pungmesen är nämligen ”akut hotad” enligt nya rödlistan och pungmesarna i Vattenriket utgör den ena av endast två återstående svenska häckpopulationer.

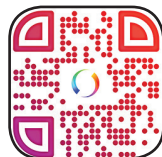
Hur blir säsongen 2021? Överlever Lillöhanen en flyttning till och återkommer nästa år? Vi får väl se hur det blir med det.

Mats Johannesson

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2021

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro **1 64 24 - 4** (Nordöstra Skånes Fågelklubb) eller via **Swish 123 225 16 27**. Ange vem medlemsavgiften gäller.

Är du ny medlem så behöver du även skriva din hemadress (så du kan få Spoven i brevlådan).

Det går även att maila (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna:
Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se , mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 150 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

**Vi uppskattar om betalningen
kommer in före den 31 januari.**

*Vi önskar alla Spovenläsare
en God Jul &
ett Gott nytt fågelår!*

Kallelse till Årsmötet 2021

Nordöstra Skånes Fågelklubbs ordinarie årsmöte äger rum torsdagen den 25 febr kl 19.00 på Föreningarnas hus, Norretullsvägen 9 (strax bakom vattentornet), Kristianstad.

Dagordning

- §1. Val av mötesordförande.
- §2. Val av mötessekreterare.
- §3. Val av två justeringsmän.
- §4. Frågan om mötet blivit behörigen utlyst.
- §5. Styrelsens årsberättelse, dvs verksamhetsberättelse och ekonomisk redogörelse.
- §6. Revisorernas årsberättelse.
- §7. Frågan om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.
- §8. Val av ordförande.
- §9. Val av sekreterare, kassör samt ytterligare fyra styrelseledamöter.
- §10. Val av två revisorer och två revisorssuppleanter.
- §11. Val av tre ledamöter i valberedningen.
- §12. Fastställande av medlemsavgift för 2022
- §13. Utvärdering av jubileumsfonden. Förslag att fonden avslutas.
- §14. Beslut angående vissa stadgeändringar. (se bilaga)
- §15. Övriga frågor.

Efter förhandlingarna får vi lyssna till Gösta Friberg, som berättar om ängshöken i Sverige och åtgärder, som bl. a genomförs på Öland för att hjälpa den här fågelarten på sina häckningsplatser. En fascinerande art som berör oss här i nordöstra Skåne. Vi kan förvänta oss många spännande detaljer och händelser kring ängshökarna.

Alla medlemmar hälsas välkomna till en trevlig kväll!

Styrelsen

Stadgar för Nordöstra Skånes Fågelklubb

§1

Nordöstra Skånes Fågelklubb är en ideell sammanslutning med uppgift att främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och dess miljö i nordöstra Skåne, i huvudsak Kristianstad och Bromölla kommuner, samt hos allmänheten sprida intresset för fåglar och fågelskydd. Uppgifterna ska föreningen söka förverkliga bland annat genom att stödja och organisera ornitologiska undersökningar, föreslå och driva på genomförandet av viktiga fågelskyddsprojekt, bistå myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor samt anordna möten och exkursioner för medlemmarna.

§2

Fysisk eller juridisk person med positivt intresse för ornitologi kan bli medlem i föreningen genom erläggande av årsavgift. **Därmed godkänner vederbörande genom sitt medlemskap att föreningen får behandla personuppgifter i syfte att bedriva ändamålsenligt verksamhet i enlighet med vid var tid gällande föreningsstadgar och i enlighet med eventuella övriga villkor för behandling av personuppgifter som beslutas av föreningen.**

§3

Årsavgiften fastställs av årsmötet för nästkommande kalenderår. Medlem erhåller utan extra kostnad information om föreningens verksamhet.

§4

Medlem som uppenbart motarbetar föreningens syften kan uteslutas. Beslut om uteslutning **kan enbart fattas av en enig styrelse**. Berörd medlem ska erhålla tillfälle att yttra sig innan beslut fattas.

§5

Föreningens räkenskaper granskas årligen av de revisorer som av föregående årsmöte utsetts att verkställa granskningen.

§6

Föreningen håller årsmöte före februari månads utgång. Styrelsen bestämmer tid och plats för årsmötet och kallar till detta senast två veckor i förväg. Kallelse sker genom personlig skrivelse.

Vid årsmötet ska ske:

- val av ordförande och två justeringsmän vid mötet.
- frågan om mötet blivit behörigen utlyst.
- styrelsens årsberättelse.
- revisorernas berättelse.
- frågan om ansvarsfrihet för styrelsen för föregående års förvaltning.
- val av ordförande, sekreterare och kassör samt val av ytterligare fyra styrelseledamöter.

- g. val av två revisorer och två revisorssuppleanter.
- h. val av valberedning på tre personer.
- i. fastställande av årsavgift.
- j. ärenden som skriftligen tillställts styrelsen av medlem senast tre veckor före årsmötet.
- k. övriga ärenden framlagda av styrelsen eller enskild medlem.

Val kan ske med slutna sedlar om någon så påyrkar.

§7

Styrelsen sammanträder då minst två styrelseledamöter så finner önskvärt. Styrelsen är beslutsför om minst fyra styrelseledamöter är närvarande. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst. Över sin verksamhet avger styrelsen årligen berättelse.

§8

Styrelsen kan utse arbetsgrupper för handläggning av olika ärenden samt bör sträva efter att utse kontaktpersoner för olika områden/kommuner.

§9

Ändring av stadgarnas § 1 till § 8 får endast ske genom beslut vid ett ordinarie årsmöte. För beslut om stadgarnas § 10 krävs beslut genom två på varandra följande sammanträde varav ett ordinarie årsmöte. För stadgeändring fordras minst två tredjedelars majoritet.

§10

För den händelse föreningen nedlägges, skall tillgångarna förvaltas av **Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla.**

Förklaring till förändringsförslaget

Nuvarande stadgar tillkom 1976 då klubben hade några tiotal medlemmar och har inte förändrats sen dess. Därför anser styrelsen att en viss modernisering kan vara lämpligt. Förändringar i förslaget markeras i texten med **fet blå stil**.

Tillägget i §2 är föranlett av ny datalagstiftning (GDPR). Formuleringar är i sin helhet tagen från den utbildning som kassören genomgått.

§4, I nu gällande stadgar föreskrivs att uteslutning endast kan ske på ordinarie möte dit samtliga medlemmar kallats. Paragrafen har dessbättre aldrig behövt användas. Förslaget är anpassat efter dagens medlemsantal och bör fortfarande anses som rättssäkert.

§9, dagens stadgar förskriver två på varandra följande sammanträde varav ett ordinarie årsmöte. Förslaget innebär en smidigare hantering. Dock bibehålls nuvarande skrivning vad avser nedläggning av föreningen.

§10, rätt benämning på Naturskyddsföreningen införs.

Styrelsen

Fältbestämning med hjälp av almanackan

Text: Jan Linder

I somras fick jag ett stort antal gamla almanackor i min hand. De täcker med få undantag varje år från 1867 till 1945. De har tillhört min farmor och hennes mor och mitt intresse rörde främst noteringar de kunde tänkas ha gjort. De flesta almanackorna är utgivna av Kungliga vetenskapsakademien. De innehåller förutom almanackan årligen även en uppdatering om kungahuset, beräkning av solens upp och nedgång, planeternas gång, statistiska uppgifter om Sverige, postunderrättelser, årets marknader mfl väsentliga uppgifter.

Men också, vilket är anledningen till denna lilla betraktelse, har varje årgång ett eller ett par fördjupningsämnen, som upplysning och utbildning till svenska folket. Dessa är relativt fylliga och författade av sin tids specialister på området. De spänner genom åren också över många olika ämnen, exempel är "Folkbiblioteken och dess uppgift", "Ungdomens risker" (handlar om överrepresentation i kriminella handlingar), "Barnadödlighet" (fruktansvärt hög kring förra sekelskiftet), "Skogsvård", "Blinda och blindvård", Brandskydd i ladugårdar", "Sjukvård" och "Upplysningar och råd angående späda barns uppfödning vid bröstet eller med komjolk" för att nu bara göra några nedslag.

I 1903 års almanacka är ämnet "Om jaktvård". Tyvärr saknas namnet på författaren för den redogörelsen. Men den tar upp saker som vikten av jakt för kroppsrörelse, och framför allt för ekonomin och därmed hushållandet med det vilda, som man vill

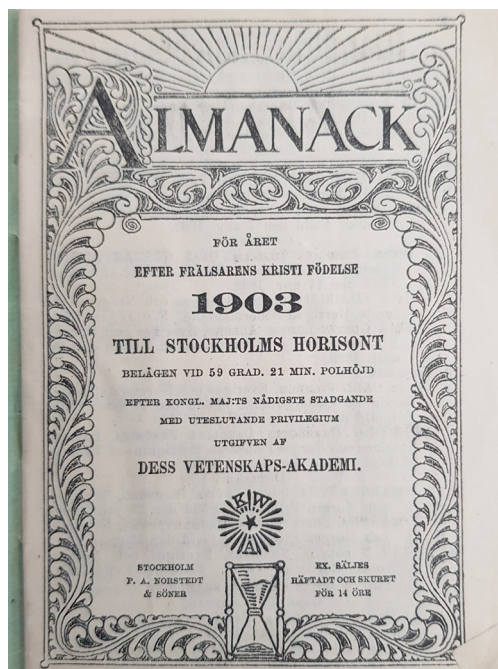

foto: Jan Linder

Almanacka från 1903 utgiven av "Dess Vetenskaps-Akademi".

slå ett extra slag för, liksom för en etisk jaktkultur. Man skriver om vikten av jaktområden, om hur skogs- och lantbrukshushållningen kan gynna det vilda, hur villebrådet kan fredas och skyddas mot sina fiender, och hur man kan tillgodogöra sig det vilda. Under rubriken "Det värdefullaste - matnyttiga villebrådet" tar man upp praktiska råd för hur man bör förvalta viltstammarna av olika jaktbara däggdjur och fåglar. De flesta råden är utmärkta även idag!

Av fåglar tar man enskilt upp tjäder, orre, järpe, ripa, och rapphöna. Under samlingsrubriker tar man upp änder, dykänder och vadare. För skogshönsen och rapphönan

Tabell, hvarefter de vanligaste dagroffåglarna kunna skiljas från hvarandra.										
Ögonen	klart gula.	Stjärten	i spetsen ej klufven, räcker	ej utom de sammanlagda vingarnas spetsar. Fötterna blyfärgade. Yttertan kan vändas bakåt.			Fisk-gjuse.			
				ej med 1/4 af sin längd utom de sammanlagda vingarnas spetsar. Hufvudets fjädrar närmast öfvernäbbet rundade, spånligt (fjälligt) ordnade.			Bivråk.			
	ej gula.	Öfver-näbbets kant	i spetsen klufven	med mer än 1/3 af sin längd utom de sammanlagda vingarnas spetsar.			Hökar { Längden från näbbspetsen till stjärtspetsen {	aldrig understigande 540 millimeter. Dufhök.		
				aldrig öfverstigande 400 mm. Sparfhök. Glada.						
	ej gula.	Öfver-näbbets kant	med ett tandlikt hak. Ögonen alltid mörkbruna.				 Falkar.			
					aldrig understigande 896 millimeter.		Örnar { Benen nederst närmast tårna {	fjäderbeklädda. Kungsörn.		
					aldrig öfverstigande 583 millimeter.			ej fjäderbeklädda. Hafsörn.		
				utan tandlikt hak. Längden från näbbspetsen till stjärtspetsen.				Vräkar { Benen nederst närmast tårna {		fjäderbeklädda. Fjällvråk.
						ej fjäderbeklädda. Örnvråk.				
Eriurras om att alla roffågelungar, när de kunna flyga, kro fullt utväxta.										

33

Artbestämning var betydligt enklare förr i tiden, alternativen var i alla fall färre.

ges goda råd om hur de kan gynnas och beskattas försiktigt. När det gäller simänderna ondgör sig författaren över att jakten bedrivs på ett "så oförståndigt sätt". Vidare att hundarna måste läras att inte jaga och döda änderna, utan dresseras för apport. När det gäller vadarna citerar jag här hela stycket som skrivits:

"I afseende å dessa, bland hvilka mor-kullan och beckasinen särskildt framstå såsom jaktbart vildt, kan någon särskild jaktvård, utöfver den allmänna regeln att stammen bör måttligt beskattas, knappast utöfvas. Beträffande beckasinen vilja vi dock påpeka, att jakten å denna fågelart bör uppskjutas till senare hälften af augusti månad, då den hufvudsakligen kommer

att gälla de flyttande fåglarna och icke såsom vid julijakterna stannfåglarna. Då snäppor, spofvar och många andra vadare på ett sorgligt sätt år efter år aftagit i antal i södra och mellersta Sverige, böra dessa fåglar ej under andjakterna onödigtvis nedskjutas."

Eftersom viltvård vid denna tid också innebar att hålla fienderna stängna, så gällde det även att ge jägarna vägledning i hur de skulle känna igen olika rovfåglar. Så artikeln avslutas med en bestämningsnyckel, som jag hoppas du kan ha nytta av, om du till äventyrs inte är nöjd med dagens bestämningslitteratur. Testa den gärna på första bästa rovfågel du ser.

Jan Linder

Läsarnas bilder

Vill du bidra med bilder så kan du maila in bilder till redaktionen eller publicera den på vår Facebooksida så finns det chans att den kommer med i Spoven.

OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till.

foto: Ronnie Jöneros

Röd glada

foto: Håkan Carlander

Myrspov på Landön.

Grönbenä

Rapphöna

Att hitta en ny fågelart för kommunen, - hur svårt kan det vara?

Text: Jan Linder

Sedan 2015 kan du i denna tidskrift under rubriken "Nytt fynd för Kristianstad/Bromölla kommun" läsa om vilken art som setts för första gången i respektive kommun, vem som upptäckte den och hur det gick till. Även en liten kort faktaruta om arten ingår i presentationen.

Men hur vanligt är det att en ny art ses, och när och var ska man leta om man vill vara först?

Artportalen visar inte hela sanningen, men genom att se vad som noterats där kan man i alla fall se vilka arter som setts och rapporterats, och som när det gäller ovanliga arter även granskats och godkänts. Artportalen och dess föregångare Svalan har ju inte funnits så länge, vilket innebär att de observationer som gjort före dess införande är inlagda i efterhand eller kanske ännu oftare, inte alls. Detta gör att de första åren har en rad förstanoteringar av mycket vanliga arter som givetvis funnits i respektive kommun "i alla tider".

Min enkla analys tar avstamp efter sekelskiftet, de 20 åren från och med 2001 och fram till idag. I slutet av artikeln finns kommunvisa tabeller som redovisar art, plats och upptäckare.

Bromölla kommun

I Bromölla kommun har, då detta skrivs, noterats totalt 248 godkända fågelarter. Under de senaste 20 åren har nya arter noterats i kommunen 14 av åren och det är totalt 20 noterade arter. Ett genomsnitt på 1 art/år således. Jämför vi med tioårsperioden

1991 - 2000 så noterades då 18 nya arter, dvs strax under 2 arter/år. Men då var flera av dem mycket vanliga arter, som svartvit flugsnappare, buskskvätta och tofsmes för att nämna några. Bland de 20 nya arter som noterats under senare år är nästan alla av kategorin hittills mycket ovanliga i Bromölla kommun. Vissa av dem därför att besöken är mycket glesa och slumpartade, och fågeln måste ju både ses, kännas igen och registreras i Artportalen för att synas i statistiken. Men det går även att se att vissa arter som är under invandring från det att de har sin första notering, numera kan förväntas noteras (nästan) årligen.

Vilka arter är det som saknas på kommunlistan i fråga, och var ska man leta om man ska öka sina chanser att vara först med att se den? Ett sätt att angripa det är att se vad som noterats i Kristianstads och Sölvesborgs kommuner, men saknas i Bromölla. Vilka arter är det, var och när kan de förväntas uppträda? Går man på statistiken för senaste fynden så ökar chansen om man spanar av kustlokalerna och andra öppna områden. Kanske av den mycket enkla anledningen att det är lättast att se de fåglar som föredrar dessa lokaler framför de som döljer sig i skogsmiljöerna? Eller att det är här fåglar under flytt passerar/stannar till?

Arter som setts i Kristianstads och/eller Sölvesborgs kommuner men inte i Bromölla, men som borde vara heta kandidater är exempelvis de som följer här:

Bland andfåglarna lär rödhalsad gås och amerikansk kricka förr eller senare ses i kommunen, bland rovfåglarna är den allt vanligare stäpphöken en het kandidat. I vadarsläktet kan ju vilken art som helst slumpartat dyka upp, men varför saknas fortfarande fjällpipare och skärsnäppa? Medelhavstruten som säkert gör tillfälliga besök i trakterna måste ju ses någon gång. En rad sångare är kandidater då de verkar uppträda glest men regelbundet i närheten. Det är kanske främst kungsfågelsångare och busksångare man ska söka. Någon av de ovanliga trastarna eller stenskvättorna borde kunna dyka upp en höst, citronärla och större pip-lärka bara måste gå att lägga till listan. Eller varför inte leta kornsparv, den verkar ju vara på gång nu.

Med den listan i handen ser det onekligen ut som om kustlokaler och öppna ytor fortfarande ger störst chans på utdelning.

Kristianstad kommun

Kristianstads kommun är betydligt större till ytan än Bromölla, och har mer av lite ovanligare miljöer. Det i kombination med att skådaraktiviteten, både bland de som bor i kommunen och av tillresta, vida överstiger den i Bromölla kommun. Det har, inte oväntat, fått till resultat att betydligt fler arter setts i Kristianstads kommun. Totalt rör det sig om 319 arter. Under de senaste 20 åren har nya arter noterats 14 av åren och det är totalt 22 noterade arter. Ett snitt således på strax

Svarthalsad trast, en av arterna att hålla utkik efter.

över 1 art/år. Jämför vi med perioden 1991 - 2000 så noterades då 18 nya arter, dvs lika med i Bromölla. Men här är skillnaden att ingen av dessa 18 arter var någon av de vanliga.

Med tanke på att det setts så många fler arter i Kristianstads kommun, skulle man lätt kunna tro att det är betydligt svårare att komplettera den listan med en ny art. Och det är det sannolikt också. Att fler nya arter ändå noterats hänger helt säkert ihop med den flera gånger högre skådaraktiviteten. Att vara mycket i fält är A och O om man vill se fågel, och framför allt om man vill upptäcka ovanliga fåglar.

Att själv vara den lyckliga som upptäcker en ny art i Kristianstads kommun lär dock vara svårare än att göra det i Bromölla. Konkurrenten med andra skådare är mångfald hårdare, och antalet nya arter att upptäcka är klart färre. Men det syns ändå på listan längre fram i artikeln, att det är "slitvargarna" som tillbringar mycket tid i fält som i de flesta fall hittar de nya arterna.

Rallhäger är också en av arterna man bör hålla utkik efter.

Så, vilka arter ska man främst hålla utkik efter i Kristianstad? Bland andfågeln saknas blåvingad årtä, amerikansk sjöorre och de båda knölsvärtorna. Vidare är det väl snart dags för rallhäger, ormörn eller dvärgörn? För att inte tala om svartvingad glada. Bland vadare finns, liksom i Bromölla en rad kandidater. Varför inte

täta luckorna med styltlöpare, tjockfot, ökenpipare eller någon gulbena? Det finns ju många alternativa bra rastplatser för vadare. En skäggtärna i Hercules till våren? Och varför ser ingen korttålrörarna som måste ha rastat här då och då? Och som för Bromölla, visst måste det gå att hitta en trast eller stenskvätta av lite

Nya arter i Bromölla kommun 2001 – 2020

Art	Lokal	Datum	Upptäckare
Lappuggla		2020	Okänd *)
Kaspisk trut	Edenryd	6 aug 2020	Hans Larsson
Svarthuvad mås	Edenryd	29 apr 2020	Magnus Ny
Vassångare	Siesjön	29 apr 2019	Linda Niklasson
Brandkronad kungsfågel	Axeltorpsviken	14 apr 2017	Kaj Svahn
Lundsångare	Ivetofta	29 maj 2016	Magnus Ny
Tajgasångare	Böjens alsumpskog	4 okt 2015	Jonas Engzell
Halsbandsflugsnappare	Klagstorp	27 apr 2013	Christopher Martinsen
Brun glada	E22/Bromölla	27 maj 2010	Bengt Ottosson
Rosenstare	Edenryd	29 okt 2009	Ola Svensson
Svarthakad buskskvätta	Edenryd	11 mars 2007	Beatrice Krupke
Nilgås	Skräbeåns mynning	5 juni 2006	Christer Fält
Ägretthäger	Siesjön	18 apr 2005	Patric Österblad
Större skrikörn	Norr om Levrasjön	2 nov 2003	Mattias Nilsson
Fjällgås	Långholmarna	5 maj 2003	Nils Waldemarsson
Gulhämpling	Edenryd	1 juni 2002	Kaj & Göran Svahn
Bredstjärtad labb	Möllefjärden	10 maj 2002	Roine Strandberg
Vaktel	Edenryd	26 juni 2001	Benny Lorentzon
Småsnäppa	Långholmarna	10 maj 2001	Kaj & Göran Svahn
Vattenpiplärka	Edenryd	10 mars 2001	Göran Svahn

*) Blev påkörd av bilist som lämnade den till Fågelrehab Spillepeng och artbestämdes av Kenneth Bengtsson

Nya arter i Kristianstads kommun 2001 – 2020

Art	Lokal	Datum	Upptäckare
Sydnäktergal	Härlövs ängar	21 maj 2020	Mats Johannesson
Dvärgsparv	Äspet	13 nov 2016	Bo Pettersson
Tajgablåstjärt	Friseboda	28 okt 2015	Lars Göte Nilsson
Fläckdrillsnäppa	Östra Hammaren	25 nov 2014	Linda Niklasson
Rosentärna	Äspet	4 juni 2014	Björn Svärd
Bronsibis	Rinkaby handelsträdgård	16 nov 2013	Håkan Birgersson
Blek tornseglare	Tosteberga ängar	1 nov 2013	Roine Strandberg
Skedstork	Gropahålet	11 maj 2013	Göran Arstad
Sibirisk tundrapipare	Äspet	23 juni 2012	Björn Svärd
Lappuggla	Huaröd	19 maj 2012	Familjen Teveborg **)
Bergtajgasångare	Östra Hammaren	29 okt 2011	Roine Strandberg
Vitgumpsnäppa	Äspet	5 aug 2011	Roine Strandberg
Medehavstrut	Åhus kärr	21 juli 2010	Jörgen Bernsmo
Rödhuvad törnskata	Ripa	16 juni 2010	Jan Linder
Kohäger	Pulken	9 maj 2008	Carl Christian Tofte
Tärnmås	Äspet	22 okt 2006	David Lundgren
Större beckasinsnäppa	Häslövs ängar	6 maj 2006	Roine Strandberg
Prärielöpare	Häslövs ängar	13 sept 2005	Jan Linder
Vitögd dykand	Herculesdammarna	3 apr 2005	Hans Cronert
Kejsarörn	Lyckebo	21 mars 2004	Anette Strand
Mindre skrikörn	Herculesviken	30 aug 2003	Niklas Jeppson
Nilgås	Häslövs ängar	31 maj 2002	Magnus Persson

**) Jeanette, Lars och Marcus Teveborg

ovanligare slag, de syns ju runt om oss, om inte årligen, så i alla fall då och då. Bland sångarna är det nog lite svårare, men fortfarande saknas alla 3 arter i rödstrupiga sångarkomplexet.

Som synes är kust och andra vattenområden bra lokaler att leta på även i Kristianstads kommun, men vissa av arterna ska nog sökas i lite andra miljöer.

Nya arter i respektive kommun åren 2001 - 2020

I följande tabeller framgår art mm. Den enda osäkerheten kan finnas i namnet som står under rubriken ”Upptäckare”. I de

flesta fall är det känt och/eller går det att utläsa av noteringarna i Artportalen, men det kan vara så att den som rapporterat fågeln fått ett tips av någon icke-skådare eller någon som inte noterar observationer i Artportalen. Eftersom rätt ska vara rätt, så meddela gärna undertecknad ifall någon annan än den som nämnts här ska ha äran av upptäckten, så kan vi rätta till detta i kommande nummer av Spoven.

Jan Linder

Kaspisk trut (*Larus cachinnans*)

- nytt fynd i Bromölla kommun!

Text: Hans Larsson

I början av augusti 2020 var jag på campingutflykt vid Sölvesborgsviken med min familj. Innan vi skulle köra hemåt på torsdagen den 6:e passade vi på att bada några timmar vid Tomsabo, Edenryd. Vid 13-tiden kom en ungrut flygande över viken och passerade över badplatsen på rätt låg höjd. Jag kände omedelbart igen den som en juvenil kaspisk trut tack vare den karaktäristiska långhalsade och utdragna profilen, långa armen och den vitaktiga bottenfärgen i armhålor och på undre vingtäckarna. Ovansidan såg jag inte särskilt bra eftersom den flög i stort sett rakt över mig. Sommaren 2020 hade hittills varit rätt speciell då det i mina hemtrakter vid Simrishamn varit ovanligt enkelt att stöta på årsungar av arten och samma mönster hade noterats exempelvis på södra Öland och danska Langeland. I ljuset av detta blev jag inte speciellt förvånad över att se den kaspiska vid Edenryds badplats.

Foto: Greger Flyckt

Kaspisk trut 1K, Detta är inte den aktuella fågeln utan från 2018 Stockaboden.

Kaspisk trut (*Larus cachinnans*)

Trutkomplexet är under lupp sedan flera år, ännu återstår mycket att reda ut. Före 2003 sågs kaspisk trut först som en underart till gråtruten, därefter fördes den tillsammans med medelhavstruten till gulfotad trut av vissa auktoriteter. 2003 beslutades av taxonomiska kommittén i Sverige att den skulle få artstatus med namnet kaspisk trut. I och med det så blev intresset för arten större och fältbestämningslitteraturen bättre.

Några har gått bakåt i sina obslistor, på Artportalen finns 16 noteringar från 1995 och tidigare. Därefter exploderar noteringarna. År 2020 är den noterad i samtliga kustlandskap från Bohuslän till Hälsingland. Det enda rena inlandslandskapet som har noteringar är Västmanland.

Hans Larsson

Vinterns program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

OBS! Under pandemin följer vi gällande restriktioner med avseende på max antal deltagare, avstånd, ingen organiserad samåkning m. m. Följ anvisningar på klubbens hemsida och Facebook.

Lör 26 dec

Annandagjulvandring till Ekenabben

Kl. 10.00 samlas vi den här dagen på parkeringen vid naturum Vattenriket, Kristianstad, för traditionell Annandagjulvandring - i år till Ekenabben i norra kanten av Hammarsjön. Vi njuter av frisk luft och motionerar bort lite av julmaten medan vi tittar på övervintrande fåglar och eventuella blommande växter. Samarrangemang med Naturskyddsföreningen. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Rödthake. foto: Patrick Tolgren Lazarov

Januari

Lör 2 jan

Örnräkning

Knappt en vecka in på det nya året och som vanligt dags att räkna hur många örnar, som finns i vårt område mitt i vintern. Vid räkningen 2020 noterades ca 75 havsörnar vilket var några fler än 2019. Vad kan det bli i år?

Nils Waldemarsson är som vanligt spindeln i nätet i den här inventeringen och tar emot uppgifter från de många örnräknare, som är ute den här dagen. Är du också intresserad att vara med? Kontakta Nils så ordnar han detta. Info: Nils Waldemarsson, 0456-281 22 eller nils.waldemarsson1948@gmail.com.

Sön 10 jan

Vinterns östkustfåglar

Dags för ännu ett traditionellt inslag i klubbens verksamhet sedan en del år. Tillsammans med klubbens vice ordförande Jan Linder tar vi en förmiddagstur längs en del av en (kanske) vintrig skånsk ostkust. Vi samlas kl. 09.00 på parkeringen i Äspet, Åhus. Under förmiddagen letar vi efter de vinterfåglar, som kan finnas här – där vattenpiplärka sjölvfallet är en önskeart. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 16 jan

Gåsräkning

Hur mycket vinter har vi så här dags? Hur påverkar det aktuella väderleksläget gässen, som valt att övervintra i vår del av Sverige? Efter förmiddagens insatser av klubbens gåsräknare vet vi svaret. Intresserad att vara med på någon gåsräkning? Kontakta i så fall Evert som kan hjälpa till att fixa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 17 jan

Örndag i Tosteberga

För 18:e gången bjuder klubben in till örndag i Tosteberga! Vi hoppas på bra väderförhållanden och många bevingade vintergäster i vår del av landet och att några timmar på hamnplanen här ger tillfällen till många härliga örnupplevelser! Mellan kl. 09 och 13 är vi som vanligt på plats.

Vi får lyssna till senaste nytt på örnfronten: bl.a. genom klubbens ordförande Nils Waldemarsson som redogör för resultatet av senaste örnräkningen - något som klubben sedan väldigt många år genomför i början av januari. Byalaget står för lekamlig utspisning och säljer grillad korv och kaffe till besökarna. Samarrangemang med Naturskyddsföreningen och Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Arrangemanget kan komma att kräva särskilda anvisningar p. g. a. pandemin som t ex max antal deltagare. Detta kommer att meddelas på klubbens hemsida.

Sön 24 jan

Vinterns fåglar längs årets första Linnérunda

Kanske är det dags för en tur med vinterkänsla längs Linnérunda – så här mitt i ”Torsmånad”! Vi samlas på parkeringen vid naturum kl. 10.00 och följer under några timmar med Evert Valfridsson ut på årets första tur (faktiskt nr 385 sedan starten!) i detta tätortsnära område i Kristianstads Vattenrike – med inte minst havsörnar på önskelistan bland dagens vinterfåglar! Ta med kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet, Naturskyddsföreningen och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson

Fre 29 jan – mån 1 febr Vinterfåglar inpå knuten

”Vinterfåglar inpå knuten” är BirdLife Sveriges största enskilda evenemang sedan år 2006. Den här helgen räknas fåglar vid fågelborden runt om i Sverige. Vid de senaste årens räkningar ”deltog” över 20 000 fågelbord! Helgen förlängs dessutom med fredag och måndag för att också förskolor och skolklasser ska kunna delta. Man räknar alltså sina matgäster när som helst under perioden 29 januari - 1 februari och rapporterar det högsta antalet man ser samtidigt av samma art.

Det här är en puff/knuff från klubben till medlemmar och andra att vara med.

På <https://vinterfaglar.se> finns mer information . Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 31 jan

Vi startar fågelcirkeln!

OBS! Kl. 10.00 gör vi en annorlunda avspark för fågelcirkeln ”Fåglarna i din närhet”, när vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket i Kristianstad. (OBS! En förändring p.g.a. rådande pandemirestriktioner!) Anmälan senast 2021-01-28 till Evert Valfridsson, tel. 070-602 30 45 eller per e-post: evertvalfridsson4@gmail.com, Han kan också berätta mer.

Tillsammans med ledaren Evert Valfridsson tittar vi sedan under de kommande månaderna närmare på vilka arter, som vi kan uppleva omkring oss i vår del av landet. Vi tränar som vanligt på olika artkaraktärer, så vi vet vad det är, som vi ser och hör. Liksom tidigare vänder sig cirkeln till både dig, som varit med ett tag, och till dig, som är nybörjare i fågelmarkerna.

Vi träffas under ca 12 sammankomster utomhus fram till början av juni. Vi jobbar mycket med ”Fågelguiden”, som är den bok som alla bör ha.

Deltagandet kostar 100 kr – 150 kr tillkommer för den som inte redan är medlem i fågelklubben.

Sparvuggla, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Februari

Tor 4 feb

Fågel-quiz med Greger

Kom till Studieförbundet, V Storg. 51 H i Kristianstad och utmana Dig själv i den ”Fågel-quiz”, som Greger Flyckt ännu en gång har ställt samman. Vi börjar kl. 19.00 – glöm inte Fågelguiden och ta gärna med handkikaren! Det här är ett ypperligt tillfälle att starta ”avrostningen” inför kommande skådarsång.

Greger har i vanlig ordning samlat ihop ett antal bilder – mer eller mindre knepiga – som vi får träna på att artbestämma och sedan blir det – också som vanligt – en mycket givande genomgång med förklaring till varför det var just de här arterna, som han hade med i sin lilla frågesport. Vi gör detta i samarbete med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 7 febr

Vinterfåglar längs Linnérundan

Samling kl.10.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket. Evert Valfridsson guidar sedan som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 13 feb

Gåsräkning

Efter dagens insatser av fågelklubbens 13 ”gåskarlar/-damer” vet vi det aktuella läget på gåsfronten i nordöstra Skåne. Intresserad att vara med på någon gåsräkning? Kontakta i så fall Evert som kan hjälpa till att fixa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 21 febr

Vinterfåglar längs Linnérundan

Samling kl. 10.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket. Evert Valfridsson väntar där som vanligt för att guida bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tor 25 feb

Årsmöte

Ännu ett år har gått och det är dags för årets viktigaste sammankomst i klubben. Än en gång är det dags för medlemmarna att säga sitt om bl.a. vilken styrelse, som klubben ska ha det kommande året! Och så delar vi ut klubbens årliga pris! Vi samlas i Föreningarnas Hus i Kristianstad (strax norr om Vattentorget) senast kl. 19.00. Klubben bjuder på kvällsfikat!

Efter förhandlingarna får vi lyssna till Gösta Friberg, som berättar om ängshöken i Sverige och åtgärder, som bl.a. genomförts på Öland för att hjälpa den här fågelarten på sina häckningsplatser. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 27 feb

Fåglar längs Skräbeån.

Följ med: klubbens ordförande Nils Waldemarsson, som än en gång tar oss på en skådartur längs Skräbeån så här i skiftet mellan vinter och tidig vår.

Samling kl. 09.00 vid Kvarnen i Nymölla för en vandring längs ån ut till kusten och avslutningsvis ett besök i markerna längs ån norrut. Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet och Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Mars

Sön 7 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling senast kl. 09.00 på parkeringen vid naturum – sedan ger sig Evert Valfridsson ut för en förmiddag bland fåglarna längs Linnérundan. Förhoppningsvis kan vi få en första aning av kommande vår bland fågellivet på bl.a. Iternäset och Härlövs ängar. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Ons 10 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling senast kl. 09.00 på parkeringen vid naturum – sedan ger sig Evert Valfridsson ut för en förmiddag bland fåglarna längs Linnérundan. Förhoppningsvis kan vi få en första aning av kommande vår bland fågellivet på bl.a. Isternäset och Härlövs ängar. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Lör 13 mar

Gåsräkning

Det är dags för klubbens skara av gåsräknare att göra sina insatser under säsongens sista investeringstillfälle. Den som känner för att hänga med ut under den här förmiddagen med någon av gåsatöserna/gåsapågarna kan höra av sig till Evert så löser vi den här saken.

Tranorna vid Pulken, foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sön 14 mar

Tidiga vårtecknen med Mats

Mats Johansson tar oss med ut till våra kusttrakter för att leta efter de första tidiga vårtecknen bland fåglarna. Samling kl. 09.00 parkeringen naturum Vattenriket och sedan ger vi oss iväg dit hans "radar" pekar! Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Mats Johansson.

Ons 17 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Evert Valfridsson guidar sedan som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tis 17 mars – sön 18 april Tranmöten i Pulken?

Vi hoppas att årets första flyttande tranor är på väg norrut för att rasta och övernatta i Pulken. Det innebär i så fall att klubbens tranguidning är på plats mellan kl. 15 och skymning dagligen ungefär den närmaste månaden!

Kolla in tranobs-sidan på naturum Vattenrikets hemsida – dagliga noteringar görs om antalet rastande fåglar i Pulken! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 20 mar

Tidiga vårfåglar med Hans vid Råbelövssjön

Hur ser det ut i fågelvärlden så här i skiftet mellan vinter och vår i trakterna kring Råbelövssjön. Tillsammans med Hans Cronert gör vi några nedslag här i nordligaste delarna av Kristianstads Vattenrike och spanar in vad som är på gång i sjön och strandskogen. Tutar rördromen i vassarna i år, har hägrarna i kolonin i Ekestad kommit igång med bobyggandet och har hackspettarnas vårrop och trumning startat? Samling den här lördagen kl. 08.00 på parkeringen vid naturum. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 21 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Evert Valfridsson guidar sedan som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ons 24 mar

Fåglarna längs Linnérundan

Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 09.00. Evert Valfridsson guidar som vanligt bland fåglarna så här års i tätortsnära delar av biosfärområdet. Ta med kikare om du har och lite förmiddagsfika! Nordöstra Skånes Fågelklubb tillsammans med Naturskyddsföreningen, Studieförbundet och naturum Alla välkomna! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemang finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Kontaktpersoner

Evert Valfridsson:	0706-02 30 45	evertvalfridsson4@gmail.com
Ulrika Tollgren:	0738-08 37 73	ulrika@tollgren.se
Mats Johannesson	0707-20 56 23	mats.johannesson@yahoo.se

Nu är det enklare att bli medlem i fågelklubben!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller via **Swish 123 225 16 27**
Glöm inte mejla (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna om ni är ny medlem.
Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se , mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 150 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0456-281 22
Jan Linder v ordf	0725-88 20 51
Josefin Svensson sekr	0708-22 65 89
Jan-Åke Nilsson kassör	0708-42 19 28
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Greger Flyckt	0709-71 16 80
Linda Niklasson	0456-297 90

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson	(Sammankallande)
Greger Flyckt,	(Rapportmottagare)
	0709-71 16 80

Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Lars Göte Nilsson
Mats Johannesson
Ulf Sjölin

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	0709-71 16 80
Patrik Olofsson	044-23 52 21
Göran Flyckt	044-24 26 11

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk)	0734-38 22 92
patrick@tollgren.se	
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.)	0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se	
Sven Birkedal	044-24 87 447

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spovent.com>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)
<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 0734-38 22 92
Ekbacken 7, 291 55 Arkelstorp

patrick@tollgren.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com

Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 044-24 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	0706-02 30 45
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Mats Johannesson	0707-20 56 23

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson	0456-281 22
Hans Cronert	

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson	0456-281 22
-------------------	-------------

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson	0456-281 22
-------------------	-------------

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor
på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson	0456-281 22
-------------------	-------------

Medlemsavgift per år

Fullbetalande	150:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro	164 24-4
Swish	123 225 16 27

